

Boverkets byggråd nr 99 Minnesanteckningar

Tid: 3 oktober 2019 kl. 10.00 – 16.00

Plats: Studio, Malmö

Tackat ja

Berglund Kenneth	Hyresgästföreningens Riksförbund
Bertenstam Anne-Lee	Svenska kyl- och värmepumpsföreningen
Edenborg Love	Sveriges kommuner och landsting
Edgren Gustaf	Trä- och möbelföretagen
Eiring Petter	Sveriges stadsarkitektförening
Hedlöf Per	Kontrollansvarigas riksförening (per.hedlof@gmail.com)
Heintz Sofia	SABO (sofia.heintz@sabo.se)
Johnson Olof	Sveriges byggindustrier
Jönsson Robert	Samhällsbyggarna
Karlsson Angelika	Göteborgs lokalförvaltning (gäst under byggrådets punkt)
Luther Marie-Louise	Astma- och allergiförbundet
Marklund Frida	Sveriges Arkitekters yrkesförening
Martinsson Johan	Installatörsföretagen (johan.martinsson@installatorsforetagen.se)
Permats Britta	Svensk Ventilation
Sikander Eva	RISE
Silverfur Rikard	Fastighetsägarna
Smeds Johan	Villaägarna
Uusmann Ines	Funktionsrätt i Sverige
Wemme Maria	Tillgänglighetssakkunnigas riksförening (maria@marwem.se)
Werner Flyborg Lotta	Sweden Green Building Council, SGBC
Öberg Mats	Byggmaterialindustrierna (mats.klockars@outlook.com)

Inte närvarande:

Moberg Staffan	Svensk försäkring
Björk Monica	Byggmaterialhandlarna
Geitmann Anne	Hissförbundet
Hedén Anders	Svenska Byggingenjörers Riksförbund
Kretz Mark	Energi- och miljötekniska föreningen
Lenberg Tommy	Byggherrarna
Löfgren Mats	SBRs expertgrupp för kontrollansvariga enligt PBL
Höj Magnus	Svenska Teknik&Designföretagen
Björling Stefan	Svanen
Ulaner Magnus	HSB
Niklasson Kaj	Föreningen Sveriges byggnadsinspektörer

Från Boverket

Andersson Ingvar
Ardin Fabian
Christensson Annika
Fransson Peter, ordförande
Hagert Pilenås Lena
Hjortsberg Madeleine, sekreterare byggrådet
Jensen Carlén Agnes
Johansson Peter
Nilsson-Öst Martin
Wickström Maria

Bilagor:

Bilaga 1 PPT-bilder

Välkomna och presentationsrunda

Peter Fransson hälsade alla välkomna till Malmö. Tre nya organisationer deltog för första gången på byggrådet; Sweden Green Building, Svenska kyl- och värmepumpsföreningen och Funktionsrätt Sverige.

Föregående minnesanteckningar

Inga synpunkter på föregående minnesanteckningar.

Information från Boverket, se bilder

Lena Hagert Pilenås

- Individuell mätning och debitering (IMD)

EU-krav utifrån förbättrat genomförande av energieffektiviseringsdirektivet på mätare för värme, kyla och varmvatten vid leveranspunkt avseende **befintliga flerbostadshus**.

Regeringens remiss är ute t.o.m. 20/9 och ikraftträdande ska ske 1 december 2019. Krav på tillämpning från 1 juli 2021. Om byggnaden förbrukar mer än 200 kWh/kvm måste fastighetsägaren visa att det inte är kostnadseffektivt att installera IMD. I norra Sverige är gränsen 180 kWh/kvm. Kraven gäller endast om vinsten av energibesparingen står i proportion till kostnaden för installationen. Boverket ska underlätta för branschen genom att ta fram en räknesnurra för att visa om det är kostnadseffektivt eller inte och branschen kommer att få lämna synpunkter på räknesurran. Om fastighetsägaren installerar mätare, men ändå inte uppnår målet behöver inga ytterligare energieffektiviseringsåtgärder göras. Kravet kommer att omfatta ungefär 15 % av byggnadsbeståndet och **förslaget är att** tillsyn ska skötas av kommunen.

Love Edenberg var frågande till hur tillsynen ska gå till eftersom det ingår i ett nytt stort paket med tillsynsuppgifter. Myndigheterna måste se till helheten när man ålägger kommunerna nya ansvarsområden och inte bara bedöma konsekvenserna av varje ändring för sig. Och hur ska kommunerna finansiera det?

- Laddinfrastruktur och inspektioner

Regeringens remiss är ute tom 17 oktober 2019 och krav vid nybyggnad men även retroaktiva krav på befintliga fastigheter ska vara infört som ett tekniskt egenskapskrav i svenskt regelverk senast 10 mars 2020. Om det är fler än 10 parkeringsplatser ska det finnas ledningsstruktur (d.v.s. tomrör) så att det är lätt att sätta in laddinfrastruktur i efterhand. Retroaktiva krav för lokaler införs år 2025. Om byggnaden har fler än 20 p-platser ska det finnas minst en laddningspunkt per bilparkering.

Det kommer att bli cirka 50 000 fler laddpunkter jämfört med de 8000 publika laddpunkter som finns i dag. Det finns ingen uppgift om privata laddstolpar.

- Remiss energiregler (nya regler kap 9 BBR)

Ett förslag skickade på remiss av Boverket redan år 2018 och nu är en ny remiss ute till 25 oktober. Planerat ikraftträdande 1 juli 2020. Reglerna ska inte styra val av uppvärmning. Primärenergifaktorer ändras till viktningss faktorer. Kostnadsoptimala krav.

- Inspektioner av uppvärmningssystem (inspektioner enligt EU-krav) – uppvärmning och luftkonditioneringssystem över 70 kW.

Regeringens remiss är ute tom 7 oktober 2019 och kravet ska vara infört lag och förordning i mars 2020. Det gäller inte om fastighetsägaren har ett avtal om skötsel eller ett installerat system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning (BAC).

Love Edeneborg vill uppmärksamma att i båda dessa förslag förväntas kommunerna bedriva tillsyn i befintliga byggnader som de har lite eller ingen information om. Hur ska de kunna bedriva tillsynen?

- **Klimatdeklarationer**

Den 1 januari 2022 föreslås det bli obligatoriskt att redovisa byggnadens utsläpp av växthusgaser. Gäller vid uppförande av i stort sett alla byggnader (småhus undantas i ett första steg). Regelverk (lag, förordning, föreskrifter), en öppen klimatdatabas, klimatdeklarationsregister, informationsmaterial, färdplan för nästa steg måste tas fram tills dess.

Peter Fransson

Nordiskt byggmöte och planmöte arrangeras varje år. I år var Sverige värd och en representant för nordiska ministerrådet presenterade vad de fokuserar på just nu. Det är nordisk harmonisering av byggregler, effektivisering av bygg- och planprocess genom digitalisering och klimatpåverkan i ett livscykelperspektiv. Återanvända byggmaterial kopplat till nya produkter är ett annat område som är aktuellt och det finns en vilja från alla nordiska länder att utveckla det.

Fabian Ardin

- Obligatorisk CE-märkning av kablar gäller sedan något år, dvs kablar som är fast installerade och som tillhör byggnaden. CE-märkning innebär att väsentliga egenskaper deklarerats i en prestandadeklaration men innebär inte nödvändigtvis att produkten uppfyller byggreglerna. Tillverkarna får sälja slut på sina lager, men inte släppa ut nya produkter. Obligatorisk CE-märkning innebär att nationella system, såsom typgodkännanden inte får användas. Prestandadeklaration och monteringsanvisningar ska finnas på svenska och tillhandahållas vid försäljning.
- Utvändiga branddörrar, dvs branddörrar i klimatskalet, ska vara CE-märkta från den 1 november 2019. Invändiga branddörrar, som är den stora massan av branddörrar omfattas inte av kravet. Standarden är dock klar och när denna citeras i Europeiska Unionens officiella tidning följer troligen en samexistensperiod vilket innebär att obligatorisk CE-märkning sannolikt inte är aktuell inom de kommande två åren.

Boverket får många frågor om vad som händer om man avviker från CE-märkningen, exempelvis genom att byta lås, beslag etc. Produkttillverkarna kan inte ta ansvar för om byggherren modifierar produkten, utan det är då byggherrens ansvar att prestanda och funktion uppfyller kraven i byggreglerna.

- Föreslagen anpassning av Boverkets byggregler innebär att boendesprinkler kan användas som tidigare tillsammans med ny standard. Regeländringen är ute på remiss nu och föreslås träda i kraft 1 juli 2020. Regeländringen innebär att motsvarande säkerhetsnivå och kostnad uppnås som i nuvarande regler.
- Gemensam europeisk standard för brandprovning av fasader i flervåningsbyggnader saknas. Nyligen kom en anbudsförfrågan från EU-kommissionen om att ta fram en standard vilket förväntas ta ett antal år. SP FIRE 105 gäller tills vidare för flervåningsbyggnader med fasader av brännbart material.

Byggrådets punkt, se bilder

Presentation av nya organisationer

Sweden Green Building Council är ny medlem i Boverkets byggråd. Lotta Werner Flyborg, som är ny VD sedan maj 2019, presenterade SGBCs verksamhet. De har nu 380 medlemmar; fastighetsägare, kommuner, energibolag och banker. SGBC utvecklar nya egna certifieringssystem (ex Miljöbyggnad i drift och City Lab) och förvaltar befintliga (Miljöbyggnad, LEED, BREEAM, Green Building).

Funktionsrätt Sverige representeras av Ines Uusmann i Boverkets byggråd. Det är en paraplyorganisation med 44 medlemmar som arbetar med människors lika rättigheter, avseende boende, arbete

och utbildning, oavsett funktionsförmåga. Aktuellt just nu är projektet Gör rätt från början med finansiering från Allmänna arvsfonden.

Svenska kyl- och värmepumpföreningen representeras av Anne-Lee Bertenstam, teknisk expert. Svenska Kyl & Värmepumpföreningen (SKVP) är en branschorganisation som samlar tillverkare, importörer, installatörer, samt serviceföretag inom frys-, kyl- och värmepumpbranschen.

Presentation av Sveriges första fossilfria byggprojekt, se bilder

Angelica Karlsson, Göteborgs lokalförvaltning, presenterade Göteborgs lokalförvaltnings projekt om fossilfria byggprojekt och pilotprojektet fossilfri förskola. Piloten ska vara klar 2021 och målet är att västragötalandsregionen ska vara fossilfri år 2030. Hur prioriteras fossilfritt kontra klimatneutralt? Fossilfritt förutsätter fossilfria råvaror, men godkänner återvunna råvaror. Klimatneutralt fokuserar på klimatutsläpp, inte på råvaran. Hoppet är ett konkret initiativ för att stimulera innovation, generera kunskap och skapa bättre förutsättningar för fossilfritt byggande. Första målet är att bygga en förskola som så långt det är möjligt åstadkommits med fossilfria material och metoder – från råvaruuttag till byggarbetsplats och drift.

Göteborgs lokalförvaltning lyder under Lagen om offentlig upphandling vilket innebär att alla anbudsgivare ska ha samma förutsättningar. Utvärderingskriterierna är formulerade så att det finns en grundnivå som alla ska klara och därefter är anbudens viktade utifrån olika parametrar t.ex. klimat och ekonomistyrning.

Studiebesök cykelhuset och hotellet Ohboy

Byggrådet besökte cykelhuset Ohboy och fick en mycket intressant och uppskattad guidning av Cord Siegel, husets arkitekt och förvaltare. Läs mer om cykelhuset här:

<https://ohboy.se/>

Workshop om Framtidens byggregler, se bilder

Agnes Jensen Carlén, Peter Johansson, Martin Nilsson Öst, Ingvar Andersson, Maria Wickström

En workshop i form av gruppdiskussioner om regeringsuppdraget Framtidens byggregler genomfördes.

Bakgrund till regeringsuppdraget Framtidens byggregler

Boverket ska på regeringens uppdrag se över myndighetens bygg- och konstruktionsregler. Regeringen vill att Boverket genomför omfattande regelförenklingar, för att bidra till att det går att bygga snabbare och mer kostnadseffektivt. Ökad konkurrens i byggandet ska gynnas. Boverket ska ha dialog med Kommittén för modernare byggregler och vid behov inhämta synpunkter från berörda myndigheter.

Ny modell för Boverkets bygg- och konstruktionsregler

Boverket kommer att ta fram en ny modell för bygg- och konstruktionsregler. Som prototyp har Boverket valt skydd mot buller, nuvarande avsnitt 7 i BBR. Prototypen kommer att konsekvensutredas och under 2020 remissbehandlas och eu-notifieras. Den modell som ska tas fram ska kunna användas för hela bygg- och konstruktionsregelverket, alltså även de övriga tekniska egenskapskraven.

I regeringsuppdraget ingår följande förutsättningar, att

- gällande PBL och PBF ligger till grund och därmed nuvarande kontroll- och tillsynssystem
- kraven inte ändras Projektet ska även arbeta för att
- allmänna råd tas bort från byggreglerna
- hänvisningar till standarder i byggreglerna tas bort
- byggreglerna inte har några detaljregler

- rollfördelningen mellan aktörerna tydliggörs
- standarder används vid tillämpningen av kraven

Mer information och slutredovisning

Boverkets regeringsuppdrag ska redovisas senast 2020-12-20. Framtidens byggregler på boverket.se:

Kortadress: boverket.se/framtidensbyggregler

Team Europa på Boverket, se bilder

Olov Schultz, Internationell sekreterare på Boverket

Olov berättade om hur Team Europa på Boverket arbetar för att förstärka samarbete och samverkan internationellt inom stadsutveckling, regionalutveckling, byggfrågor och bostadsfrågor. Boverket vill visa att vi är öppna för dialog med många externa kontakter.

I Sverige har Team Europa bland annat träffat departementet, myndigheter, forskning, SIS, IQ Samhällsbyggnad, intresseorganisationer och Europeiska kommissionen i Stockholm. I Bryssel har de träffat Sveriges ständiga representation vid EU, DG-Miljö, DG-Regional policy, DG-Grow, DG-Finance, Joint Research Centre Policy Lab, Vinnova/Vetenskapsrådet, International Union of Property Owners, International Union of Tenants, Small Business Standards, Sveriges Byggindustrier, Housing Europe, Malmö stad och Mid Sweden. I Finland, som är ordförandeland i EU hösten 2019 har de träffat Miljöministeriet. Och i Tyskland, som är ordförandeland i EU hösten 2020, inrikesministeriet (som hanterar bygg-, bostads- och planfrågor).

Team Europa tar gärna emot inspel och frågor från byggerådet.

Nästa möte och avslutning

19 mars 2020 i Stockholm. Kallelse skickas ut separat.